ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ« ЗДОРОВ'Я »

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
ТОВ "Фармацевтична компанія" Здоров'я "

_____В.В. Новіков
«_____»_____ 2020г.

Звіт про управління

м. Харків 2020

Зміст

Зміст 2

Вступ 3

1. Опис діяльності підприємства 3

(а) Загальні відомості про підприємство 3

(б) Історія розвитку підприємства 3

(в) Організаційна структура 4

(г) Стратегія та цілі підприємства 4

(д) Предмет діяльності Товариства 5

(е) Соціальний розвиток компанії 5

(е) Ключові показники 6

(ж) Основні події та досягнення 6

2. Ціль, місія, цінності та пріоритети Компанії 7

3. Ліквідність і зобов'язання 8

4. Екологічні аспекти 8

5. Соціальні аспекти та кадрова політика 10

(а) Матеріальне заохочення працівників 10

(б) Заходи з охорони праці 10

(в) Навчання та освіта 11

(г) Рівні можливості працевлаштування 12

6. Ризики 12

(а) Фінансові ризики 12

(б) Операційний ризик 12

7. Дослідження та інновації 13

(а) Витрати на внутрішні науково-дослідні розробки 13

(б) Перспективи розвитку 13

(в) Державне регулювання ринку 13

8. Фінансові інвестиції 14

9. Корпоративне управління 14

10. Інші аудиторські та неаудиторські послуги 15

Вступ

Фармацевтика в Україні – це галузь, яка розвиває національну економіку. В ній задіяні лише 0.15% працівників від загальної кількості зайнятих, але вони створюють 0.83% ВВП країни і забезпечують 24 млрд грн доданої вартості. Тому фармацевтика на сьогоднішній день одна з найдинамічніших і наукомістких галузей економіки як в Україні, так і в усьому світі, розвиток якої забезпечують зростаючий попит на лікарські засоби і зростання як державних витрат на охорону здоров'я, так і частого сектора. Цей звіт про управління ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» сформований за 2019 звітний період. Протягом звітного періоду ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» діяла згідно чинного законодавства України. Даний звіт містить фінансову, нефінансову, аналітичну інформацію. У звіті висвітлені найбільш важливі аспекти діяльності підприємства: організаційна структура та опис діяльності; результати діяльності; ліквідність і зобов'язання; екологічні та соціальні аспекти і кадрова політика; ризики; дослідження та інновації; фінансові інвестиції, перспективи розвитку.

ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» заснована більше 110 років тому та входить до провідних фармацевтичних підприємств України. Основними напрямками діяльності підприємства є виробництво і продаж лікарських засобів. Головна стратегія компанії - просування на українському ринку сучасних високоефективних лікарських препаратів.

Володіючи великою виробничою базою ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» вдається виробляти препарати самих різних різновидів. З повним переліком препаратів, які виробляє ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» можна ознайомитися на її офіційному сайті www.zt.com.ua. Загальна кількість препаратів, які виробляє ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» перевищує 462 найменування.

1. Опис діяльності підприємства

(а) Загальні відомості про підприємство

Найменування - Товариство з обмеженою відповідальністю "Фармацевтична компанія "Здоров'я".

Адреса юридична - 61013, Харківська обл., м. Харків, вул. Шевченка, 22.

Адреса виробництва - 61013, Харківська обл., м. Харків, вул. Шевченка, 22; 83001, Київська обл., м. Бориспіль, вул. Шевченка, 100.

Телефон / Факс - (057) 757-07-77. Електронна пошта - office@zt.com.ua

Web-сайт - www.zt.com.ua

(б) Історія розвитку підприємства

ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» веде свою історію з початку двадцятого століття, коли в 1907 році Акціонерним товариством «Галеника», організованим групою харківських підприємців - аптекарів, була відкрита «Перша фабрика хіміко-фармацевтичних препаратів «Галеника».

На фабриці, що виготовляє в невеликих кількостях настоянки, мазі, пластирі та пресовані таблетки, з річним оборотом 69 тис. карбованців, працювало 25 осіб. Продукція фабрики розподілялася в 11 аптек Харківської губернії.

У 1920 році фабрика була націоналізована у ведення губсовнархоза.

З 1921 року вона стала називатися Другою Українською Радянською Хіміко-фармацевтичною фабрикою, а з 1930 року - «Здоров'я трудящим». До початку Великої Вітчизняної війни номенклатура виробів склала 139 найменувань, річний обсяг готової продукції - 10,5 млн. карбованців.

У жовтні 1941 року фармацевтична фабрика «Здоров'я трудящим» разом з 58 співробітниками була евакуйована в Середню Азію і лише в 1944 році фабрика реевакуйована до Харкова.

За період з 1968 по 1989 рік були впроваджені у виробництво 40 нових препаратів. З 1991 року завод працює в умовах оренди і називається Фармацевтична фірма «Здоров'я». З 1997 року підприємство стає Відкритим Акціонерним Товариством «Фармацевтична фірма «Здоров'я», а в 2002 році - Товариством з обмеженою відповідальністю «Фармацевтична компанія «Здоров'я».

(в) Організаційна структура

На сьогоднішній день науково-виробничий потенціал підприємства складає 1632 осіб. ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» одне з провідних фармацевтичних підприємств України.

До складу підприємства входять 29 відділів, 6 лабораторій, 5 виробничих цехів:

• цех готових лікарських засобів (виготовляє препарати в формі таблеток, таблеток вкритих оболонкою, капсул твердих желатинових);

• ампульний цех (виготовляє препарати в формі ін'єкційних розчинів в ампулах);

• фітохімічний цех (виготовляє препарати в формі гелів, мазей, крапель, рідин, сиропів, кремів, аерозолів, спреїв, еліксирів, розчинів, настойок і ін., субстанції);

• цех готових лікарських форм (виготовляє препарати в формі таблеток, таблеток вкритих оболонкою, гранул, капсул твердих желатинових, порошків для перорального застосування, концентратів для приготування розчинів для інфузій в ампулах, розчинів для ін'єкцій в ампулах).

• цех м'яких лікарських форм (виготовляє препарати в формі капсул м'яких желатинових, мазей, кремів).

(г) Стратегія та цілі підприємства

Довіра наших покупців, заслужена за довгі роки роботи, - це наше надбання і наша головна цінність.

Стабільну високу якість, ефективність і безпеку продукції, дбайливе ставлення до навколишнього середовища ми розглядаємо як основу для підтримки репутації та позитивного іміджу ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я», розширення ринків збуту, поліпшення економічного становища і розвитку підприємства для реалізації потреб і очікувань усіх зацікавлених сторін.

Для досягнення вищезазначених цілей ми ставимо такі завдання:

- дотримання вимог законодавства України та міжнародних стандартів, в тому числі у фармацевтичній галузі та у сфері екології, законодавчих і нормативних актів в процесі виробництва і контролю якості продукції, що випускається;

- постійне удосконалення фармацевтичної системи якості та управління навколишнім середовищем;

- підвищення технічного рівня виробництва шляхом модернізації і технічного переоснащення відповідно до вимог GMP;

- максимальне задоволення запитів споживачів за рахунок збільшення обсягів випуску, підвищення якості та конкурентоспроможності продукції;

- розвиток взаємовигідних партнерських відносин з постачальниками сировини, матеріалів, обладнання та послуг;

- збільшення асортименту продукції;

- постійне підвищення рівня знань персоналу в області якості лікарських засобів, а також екологічної культури;

- вирішення кадрових і соціальних питань;

- недопущення порушення порядку поводження з відходами 1-2 класів небезпеки;

- попередження забруднення атмосферного повітря наднормативними викидами шкідливих речовин;

- недопущення наднормативного скиду забруднюючих речовин зі стічними водами;

- раціональне використання сировини і матеріалів через зниження витратних норм і вдосконалення технологій;

- моніторинг внутрішніх і зовнішніх факторів середовища підприємства для виявлення можливостей до поліпшення і нових напрямків стратегічного розвитку.

Для вирішення цих завдань на підприємстві впроваджена і функціонує Система управління якістю та навколишнім середовищем на базі вимог стандартів ISO 9001:2015 і ISO 14001:2015 року, система фармаконагляду, проведена сертифікація по GMP.

Поліпшення якості продукції, що випускається, і зменшення негативного впливу на навколишнє середовище входить в сферу компетенції керівництва підприємства, керівників кожного підрозділу і виконавців, що беруть участь у функціонуванні Системи управління.

Розвиток і постійне вдосконалення у всіх сферах діяльності компанії - наш головний принцип.

Виробляти лікарські засоби дотримуючись вимог нормативної документації, щоб забезпечити відповідність їх призначенням і виключити ризик для здоров'я пацієнта.

(д) Предмет діяльності Товариства

Основні напрямки діяльності Товариства:

- Виробництво основних фармацевтичних продуктів;
- Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів;
- Діяльність посередників у торгівлі товарами широкого асортименту;
- Оптова торгівля фармацевтичними товарами;
- Неспеціалізована оптова торгівля;
- Роздрібна торгівля фармацевтичними товарами в спеціалізованих магазинах.

Другорядні напрямки діяльності Товариства:

- виготовлення та реалізація ветеринарних препаратів;
- медична практика;
- виготовлення лікарських засобів в умовах аптеки;
- проведення науково-дослідних і дослідницько-технологічних робіт щодо створення нових лікарських засобів, у тому числі спільно з іншими юридичними та фізичними особами, українськими або іноземними;
- науково-дослідні, дослідно-конструкторські, проектно-дослідницькі роботи і послуги по впровадженню їхніх результатів у виробництво, у тому числі пов'язані з будівництвом об'єктів житлового і виробничо- технічного призначення;
- торгівельна діяльність у сфері роздрібної торгівлі та громадського харчування та харчових добавок, предметів гігієни та санітарії, косметично-парфумерними виробами, алкогольними напоями, тютюновими виробами, товарами побутової хімії;
- внутрішні та міжнародні автотранспортні перевезення вантажів і пасажирів; надання платних послуг юридичним та фізичним особам щодо перевезення вантажів;
- розроблення, виробництво, виготовлення, зберігання, перевезення, придбання, реалізація (відпуск), ввезення на територію України, вивезення з території України, використання, знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.
- будь-яка інша господарська діяльність, що не заборонена законодавством України.

(е) Соціальний розвиток компанії.

ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» велику увагу приділяє соціальному розвитку компанії, підвищенню соціальних пільг для співробітників.

Працівникам компанії надається щорічна оплачувана відпустка, яка складається з 24 днів основної відпустки та додаткової відпустки за ненормований робочий день, за несприятливі умови праці і за стаж роботи в компанії.

Також додаткова відпустка надається у зв'язку:

- з вагітністю - 30 календарних днів, перед передбаченою законодавством відпусткою у зв'язку з вагітністю та пологами;

-з ювілейною датою - кожні п'ять років починаючи з 50-річчя;

- з вступом у шлюб (перший раз);

- зі святкуванням дня Знань (1 вересня) батькам, що мають дітей-першокласників та випускників 11 класів (останній дзвінок);

- зі смертю близьких родичів (чоловіка, дружини, батьків, батьків чоловіка (дружини), дітей, рідного брата, рідної сестри).

На підприємстві здійснюється заохочення працівників компанії за багаторічну і сумлінну працю, заохочення на честь ювілейної дати кожні п'ять років починаючи з 50-річчя, виплачується одноразова допомога при народженні дитини, здійснюється поховання за рахунок коштів підприємства в разі смерті працівника підприємства (в т.ч. непрацюючого пенсіонера, який до виходу на пенсію працював на підприємстві).

Також надаються виплати матеріальної допомоги працівникам, які перебувають у відпустці по догляду за дитиною віком до 3-х років, багатодітним сім'ям, матерям-одиначкам, особам, які оформили опікунство над дитиною і сім'ям, які мають дітей-інвалідів до 18-ти років, працівникам, які виходять на пенсію.

Щоквартально виплачується матеріальна допомога непрацюючим пенсіонерам, які до виходу на пенсію працювали в компанії, а також проводиться виплата матеріальної допомоги непрацюючим пенсіонерам за вагомий внесок у розвиток підприємства.

Компанія виплачує одноразове грошове заохочення працівникам, для яких компанія є основним місцем роботи, і працівникам профкому, які працюють на виборних посадах, з нагоди святкування Міжнародного жіночого дня 8 березня, професійного свята - Дня фармацевтичного працівника, Нового року.

З метою посилення впливу матеріального стимулювання працівників і створення найбільш сприятливих умов для підвищення ефективності виробництва на підприємстві діє система преміювання працівників, яка складається з трьох фондів:

1. Фонд заохочення працівників.

2. Фонд стимулювання індивідуальних досягнень працівників.

3. Премія за виконання особливо важливих завдань.

На підприємстві проводяться комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищується рівень охорони праці, попереджаються випадки виробничого травматизму і протипожежної безпеки. Щорічно на охорону праці виділяється більше 0,5% фонду заробітної плати. У 2019 році було надано благодійної допомоги на суму 3 448,4 тис. грн.

(е) Ключові показники

У 2019 році на підприємстві зафіксовано зростання фінансових показників в порівнянні з 2018 роком. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) збільшився на 438 млн. грн. і склав 2,038 млн. грн. Слід зазначити, що за аналізований період збільшення виручки обумовлено зростанням відпускних цін готової продукції.

Прибуток до оподаткування за 2019 рік становив 145,709 тисяч гривень.

(ж) Основні події та досягнення

ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» - це понад 110 років успішної роботи на

фармацевтичному ринку; більше 460 найменувань лікарських засобів, серед яких 114 препаратів входить до переліку життєво-необхідних а 15 з них, є оригінальними розробками Компанії; 1678 робочих місць для фахівців фармацевтичного сектора.

Зараз 10 виробничих ділянок компанії «Здоров'я» сертифіковані відповідно до вимог GMP, на виробництві діють системи управління на базі вимог міжнародних стандартів ISO 9001: 2015-го, ISO 14001: 2015. Виробництво повністю відповідає Ліцензійним умовам провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів), що підтверджено проведеної з 13 по 17 травня 2019 року плановою перевіркою Державною службою України з лікарських засобів та контролю за наркотиками.

Крім того, за останні роки на підприємстві відбулися перевірки центрів експертиз міністерства охорони здоров'я Білорусі, Вірменії та Молдови, за підсумками яких було підтверджено, що продукція компанії «Здоров'я» відповідає міжнародним вимогам.

Основна перевага перед конкурентами полягає в тому, що в портфелі ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» препарати всіх фармакологічних груп. Всього компанія випускає 462 найменування лікарських засобів в 20 видах лікарських форм - таблетки, ампули, капсули, розчини, краплі, гелі, креми та мазі, аерозолі та спреї, супозиторії, м'які капсули, суспензії і емульсії, краплі для очей, сиропи, порошки, настоянки і еліксири, карпул.

Географія присутності компанії сьогодні виходить далеко за межі України: лікарські засоби експортуються в 21 країну світу, компанія продовжує інтенсивно освоювати нові ринки. У 2018-2019 рр. були укладені договори з кількома партнерами з В'єтнаму, підписаний контракт про співробітництво щодо поставок лікарських засобів з Камбоджею, проведені переговори з Іраном, Йорданією, Іраком, Єменом, ОАЕ. Триває робота по зміцненню співпраці з потенційними дистриб'юторами з Польщі, Німеччини, Кореї, Монголії, Пакистану, Болгарії, продукція підприємства проходить процес реєстрації на африканському континенті в країнах Конго, Гана, Буркіна-Фасо. Компанія регулярно бере участь в найбільших міжнародних галузевих виставках, на яких представляє українську продукцію в одному ряду з світовими лідерами фармгалузі, таким чином підтримуючи престиж нашої країни і демонструючи значний науково-технічний потенціал України.

2. Ціль, місія, цінності та пріоритети Компанії

Місія компанії – забезпечення населення якісними, доступними та ефективними лікарськими препаратами.

Цілі компанії – поліпшення якості життя людей, лідерства на фармацевтичному ринку, впровадження інновацій у розвиток виробництва.

Цінність компанії – турбота про людей.

Пріоритети Фармацевтичної компанії «Здоров'я» - висока якість та безпека продукції, а так само охорона навколишнього середовища. Для забезпечення цього необхідний постійний контроль як вхідної сировини так і готової продукції, забезпечення оптимізації бізнес процесів, управління охороною навколишнього середовища і нагляд за виконанням вимог стандартів. Для підтвердження відповідності високим вимогам, що пред'являються до фармацевтичної промисловості, Фармацевтична компанія «Здоров'я» періодично проходить атестацію на відповідність стандартам ISO та GMP.

3. Ліквідність і зобов'язання

Показники фінансового стану Товариства, що розраховані за даними фінансової звітності свідчать про достатній рівень ліквідності та спроможність Товариства сплачувати свої поточні зобов'язання.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності знаходиться на прийнятному рівні та свідчить про те, що частина короткострокових зобов'язань Товариства може бути погашена негайно. При цьому, коефіцієнти швидкої та поточної ліквідності Товариства, значно перевищують нормативні критерії, що свідчить про те, що у Товариства достатньо ресурсів, які можуть бути використані для погашення його поточних зобов'язань.

Основними джерелами забезпечення ліквідності Товариства є його активи, такі, як основні засоби, запаси, торгова та інша дебіторська заборгованість та грошові кошти.

Зобов'язання Товариства, переважно, є довгостроковими та складаються, в основному з інших довгострокових зобов'язань.

У складі поточних зобов'язань Товариства значну частину складає заборгованість за товари, роботи, послуги та заборгованість за отриманими авансами. Строк погашення такої поточної кредиторської заборгованості не перевищує року. Також, у складі зобов'язань Товариства обліковуються короткострокові кредити від українських банків.

Нижче наведені договірні строки погашення фінансових зобов'язань, включаючи розраховані процентні виплати та не включаючи вплив угод про взаємозалік:

(у тисячах гривень)	**Балансова вартість**	**Договірні грошові потоки**	**На вимогу**	**Менше 1 року**	**Від 1 до 5 років**	**Більше 5 років**
31 грудня 2019 р.						
Непохідні фінансові зобов'язання						
Векселі видані	17,743	17,743	-	17,743	-	-
Поточна кредиторська заборгованість	205,096	205,096	-	205,096	-	-
Короткострокові кредити банків	143,586	151,678	-	151,678	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	612,923	1,081,546	-	95,673	487,730	498,143
Інші поточні зобов'язання	9,426	9,426	-	9,426	-	-
Разом зобов'язань	988,774	1,465,489	-	479,616	487,730	498,143

4. Екологічні аспекти

В 2004 році підприємство сертифіковано за стандартом ISO 14001 (системи екологічного управління).

Екологічні аспекти, які мають суттєвий вплив на довкілля відображені в положеннях політики у сфері охорони навколишнього середовища ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров'я":

-дотримання вимог законодавства України та міжнародних стандартів, в тому числі в фармацевтичній галузі і в сфері екології, законодавчих та нормативних актів в процесі виробництва і контролю якості продукції, яка випускається:

Юридичним управлінням підприємства провадиться щомісячний моніторинг нових правових/нормативних документів або змін до вже існуючих. Результати моніторингу доводяться до відповідних підрозділів у вигляді наказів або розпоряджень, які підлягають виконанню та доводяться до відома персоналу, який може мати вплив на екологічну обстановку.

- постійне поліпшення системи екологічного управління:

Система управління навколишнім середовищем постійно вдосконалюється: розробляються нові версії РП (керівництво процесом), СРМ (стандартні робітничі методики), в яких враховуються новації в виробництві, в законодавстві, зміни в структурі виробництва та мінімізація негативного впливу на навколишнє середовище.

- постійне підвищення рівня екологічної культури;

Екологічна культура підприємства на виробництві - це, перед усім, дотримання технології виробництва, дотримання правил промислової санітарії, дотримання вимог екологічного законодавства та внутрішніх документів. Дотримання цих вимог контролює керівництво виробничих підрозділів, відділ головного технолога, відділ охорони праці та сектор охорони навколишнього середовища.

- запобігати порушенню вимог у сфері поводження з відходами 1-2 класів небезпеки:

В усіх підрозділах, в яких утворюються відходи, розроблені СРМ по поводженню з відходами, виконання яких є обов'язковим. Контроль за дотриманням правил поводження з відходами здійснюють керівники підрозділів, де утворюються відходи та працівники сектора охорони навколишнього середовища.

Відходи 1- 3 класу небезпеки передаються за договорами в спеціалізовані організації що до поводження з відходами на знищення.

Для зберігання природних ресурсів на підприємстві укладені договори на передачу відходів вторинної сировини (відходи пластмаси, паперу, металу, склобій, відпрацьовані АКБ, мастила). В 2019 році було передано на утилізацію 201,34 т указаних відходів.

- попередження забруднення атмосферного повітря наднормативними викидами забруднюючих речовин:

Реалізація вищезазначених положень Політики досягається за рахунок суворого дотримання внутрішньої та зовнішньої нормативної документації, дотримання витратних норм в виробництві.

Котельня облаштована сучасним устаткуванням: двома котлами фірми "LOOS". Викиди забруднюючих речовин від котельні контролюються санітарною лабораторією підприємства та організацією, яка складає режимні карти котлів. За весь період роботи котельні наднормативні викиди відсутні.

Підприємство відмовилось від використання озоноруйнуючих фреонів.

Для мінімізації негативного впливу на атмосферне повітря викидів від устаткування, цехи підприємства оснащені пилогазоочисними установками (ГОУ) загальною кількістю 45 одиниць. Ефективність ГОУ 92%-94%.

Викиди в атмосферне повітря контролюються санітарною лабораторією згідно графіка, встановленого Дозволом на викид в атмосферне повітря від стаціонарних джерел. Наднормативні викиди відсутні.

- недопущення наднормативного скиду забруднюючих речовин зі стічними водами.

Виконання цієї задачі досягається за рахунок суворого дотримання витратних норм сировини, миючих та дезінфікуючих засобів; постійного прибирання приміщень та підтримання території підприємства в належному санітарному стані; постійного контролю з боку керівництва та відповідних служб за виконанням вище перелічених заходів. Перевищення нормативних показників скидів зі стічними водами відсутні.

-Раціональне використання водних ресурсів: Фітохімічна дільниця ФХЦ має систему оборотного водопостачання (градирня потужністю 300м^3/год), що дозволяє економити водні ресурси.

Для економії електроенергії на підприємстві здійснюється поетапна заміна люмінесцентних ламп на світлодіодні, що дозволить скоротити витрати електроенергії вдвічі (в 2019 р. замінено 460 ламп (115 світильників) цеху ГЛЗ).

Основні ризики, пов'язані з діяльністю підприємства та управління ними.

Методика управління екологічними ризиками підприємства включає в себе ідентифікацію, оцінювання та класифікацію можливих негативних або позитивних впливів на навколишнє середовище внутрішніх та зовнішніх факторів контексту підприємства з метою мінімізації негативних і реалізації всіх можливих позитивних наслідків цих впливів.

Що до ризиків виникнення аварійних ситуацій техногенного або природного характеру, таких як пожежа на об'єкті, аварія на газопостачальному обладнанні та інші- розроблено та погоджено в установленому Законодавством України порядку Плани ліквідації аварійних ситуацій (ПЛАС), де розглянуто можливі сценарії розвитку аварійних ситуацій. На обладнанні передбачено всі необхідні засоби попередження і локалізації аварії, персонал підприємства проходить навчання що до дій під час виникнення надзвичайних ситуацій з установленою Законодавством періодичністю.

В серпні 2019 року сертифікаційний орган Bureau Veritas Certification Holding SAS-UK Branch здійснив наглядовий аудит діяльності підприємства і підтвердив, що Система Менеджменту ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров'я" відповідає вимогам стандартів на систему менеджменту ISO 14001:2015.

5. Соціальні аспекти та кадрова політика

Чисельність співробітників станом на 31 грудня 2019 р. становить:

- 1632 осіб

з них жінок - 1076.

- Всього керівників 253 чоловік

з них жінок 174.

Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу 1572 особи. Середня чисельність позаштатних працівників та осіб, які працюють за сумісництвом 60 осіб: працюють за цивільно-правовими договорами – 3, зовнішні сумісники – 57.

Чисельність працівників, які працюють на умовах неповного робочого часу (дня, тижня) 23 особи.

(а) Матеріальне заохочення працівників

Молодим фахівцям, які закінчили вищі навчальні заклади і коледжі, прийнятим на перше місце роботи, виплачується матеріальна допомога в розмірі 3000 гривень.

В 2019 році було принято молодих фахівців (випускників ВНЗ і коледжів) —51 особа.

Згідно з колективним договором на підприємстві існує система матеріального заохочення працівників:

- до ювілейних дат;
- зі стажем роботи на підприємстві 15, 20, 30, 40 років;
- співробітникам, які вийшли на пенсію і вже не працюють на підприємстві, щоквартально виплачується матеріальна допомога.

(б) Заходи з охорони праці

Проводяться тематичні перевірки:

- стану умов праці на робочих місцях;
- стану і використання санітарно-побутових приміщень;

- забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту;
- цільові аудити безпечного виконання робіт з використанням хімічних речовин; - перевірки, виходячи з найпоширеніших причин травматизму: рухомі частини обладнання, роботи на висоті, газонебезпечні роботи та інші.

Впроваджено у виробництво більш досконалі технології, нова техніка, автоматизовані та механізовані виробничі процеси з метою створення здорових і безпечних умов праці.

В даний час всі працівники забезпечені сертифікованим спецодягом та засобами індивідуального захисту.

Навчання і перевірка знань керівників і фахівців з охорони праці проводиться відповідно до план-графіку, розробленого службою охорони праці.

Відділ охорони праці постійно здійснює контроль за своєчасним навчанням і перевіркою знань окремих категорій працівників з охорони праці та пожежної безпеки, правил улаштування та експлуатації ліфтів, норм і правил при експлуатації електроустановок та інше, за своєчасним проведенням інструктажів з охорони праці, організацією стажувань новоприйнятих працівників.

(в) Навчання та освіта

На підприємстві працюють 1632 особи:

- 826 осіб з вищою освітою, з них :

- 1 доктор наук

- 16 кандидати наук

- 323 осіб мають неповну вищу освіту (закінчили технікуми і коледжі) .

На підприємстві існує система навчання робітників. Раз у рік складається план по навчанню, який потім виконується протягом року.

Згідно плану у 2019 році пройшли навчання:

підвищили кваліфікацію фахівці, керівники- 87 осіб

підвищили кваліфікацію робітники (підвищення розряду) - 13 осіб

привласнені суміжні професії - 54 особи

пройшли навчання з охорони праці фахівців - 75 осіб

первинне навчання робітників з охорони праці - 35 осіб

перевірка знань робітників з охорони праці - 238 осіб

Також навчено первинним професіям- 63 особи

Семінари для фахівців, керівників проводять такі організації за договорами: Кафедра ІПКФФ, ДП «Фесто», ДП «Український фармацевтичний інститут якості», ДП «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», ТОВ "Віалек", Державний експертний центр МОЗ України, ТОВ «Меркурий консалтинг», м. Харків, ФО-П Лагутіна.

Навчання з питань охорони праці для фахівців, керівників та робітників проводять такі організації за договорами: КП «Регіональний навчально-методичний центр Охорони праці», ДП УКК «Харківжитлобуд», ТОВ «Авіценна», Учбово-методичний центр цивільного захисту та безпечної життєдіяльності Харківській обл., ТОВ «Учбово-навчально-виробничий центр «Охорона праці», м Харків, ТОВ «Автомобіліст».

ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров`я" приймає на практику студентів вищих навчальних закладів. Загальна кількість студентів, які пройшли практику на підприємстві у 2019 році - 250 особа.

(г) Рівні можливості працевлаштування

Підприємство виконує квоту з прийому на роботу громадян, які мають додаткові гарантії при працевлаштуванні, в 2019 році таких громадян було прийнято 130 особи. На підприємстві працюють 75 особи з інвалідністю.

6. Ризики

Ризик - важливий елемент діяльності підприємства. Специфіка діяльності підприємства припускає специфічний набір ризиків, супутніх його діяльності, які своєю чергою можуть бути властиві всім видам бізнесу. З метою мінімізації ризиків на підприємстві спеціально розроблені і впроваджені Стандартні робочі методики, («Визначення середовища (контексту) підприємства. Управління ризиками та потенційними можливостями, що впливають на досягнення цілей підприємства» СРМ-ОО-00-1923, «Порядок складання Плану управління ризиками» СРМ-УД-32-1901, «Управління ризиками для якості продукції» СРМ-ОО-00-934, «Оцінка ризиків для виробників / постачальників допоміжного сировини і матеріалів» СРМ-ОО-00-1898, «Аналіз ризиків для безпеки продукції згідно з принципами НАССР» СРМ-ОО-00-1922, «Аналіз ризиків у ході виконання валідації» СРМ-ОО-20-778.), а так само Керівництва процесами (РП-ОР-20-001 «Відповідальність керівництва (лідерство)», «Внутрішній аудит (самоінспекція)» РП-СІ-20-002 в07, «Аналіз і вдосконалення» РП-АС-20-003).

(а) Фінансові ризики

З метою управління фінансовими ризиками підприємства, ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я», використовує такий інструмент як Бюджетування.

Бюджетування — це необхідна складова фінансового планування, оскільки основою будь-якого оперативного чи поточного фінансового плану є система відповідних бюджетів. Як і поточне планування в цілому, бюджетування спрямоване на поетапну трансформацію стратегічного фінансового плану в систему поточних планів, послідовне їх виконання з метою досягнення стратегічних цілей підприємства. Для реалізації даного інструменту розроблений спеціальний модуль програми «Облік».

Метою бюджетування є визначення структури витрат підприємства, а також контролю за раціональним використанням коштів.

Бюджет складається із затверджених проектів, з чітким зазначенням відповідальних підрозділів та графіком фінансування. Річний бюджет складається з щомісячних бюджетів.

Контроль управління фінансовими ризиками підприємства здійснюється в рамках процесів бюджетування: «формування бюджетів» і «виконання бюджетів». На кожному етапі бюджетування будь-яка цінність підприємства може виявитися під ризиком, разом з тим, кожен етап бюджетування має свій ризиковий профіль, отже, зв'язок між бюджетуванням і управлінням ризиками проявляється, в тому числі, в виявленні ризиків, притаманних кожному етапу бюджетування. Таким чином, впровадження бюджетування в практику підприємства дозволяє істотно скоротити можливі негативні наслідки і ймовірність настання ризикової події.

(б) Операційний ризик

Операційний ризик- це ризик збитку в результаті неадекватних або помилкових внутрішніх процесів, дій співробітників і систем або зовнішніх подій.

Для попередження ризиків пов'язаних з діями персоналу на підприємстві розроблені Стандартні робочі методики та Керівництва процесами які поширюються на процес управління персоналом, що здійснюється в межах підприємства за допомогою планомірного і систематичного впливу на поведінку членів колективу та відносин між ним.

З метою мотивації людей та управління операційними ризиками, на підприємстві розроблена та впроваджена система мотивації працівників.

Діяльність ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» - це складний багатоплановий, прогнозований і підготовлений процес, який ґрунтується на виборі найбільш раціональної

стратегії, правильному і адекватному ринковому позиціонуванні, і побудові ефективної стратегії і мінімізації та моніторингу ризиків, що виникають в процесі функціонування.

7. Дослідження та інновації

(а) Витрати на внутрішні науково-дослідні розробки

Протягом 2019 року на внутрішні науково-дослідні витрати було залучено 5,519 тис. грн., в тому числі:

-на поточні витрати (дизайн, маркетинг та ін.) 594 тисяч гривень;

-на придбання інших знань 300 тисяч гривень;

-капітальні витрати на обладнання 86 тисяч гривень;

-зовнішні науково-дослідні розробки 4,539 тисяч гривень.

(б) Перспективи розвитку

ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» є лідером в сфері розробки і виведенню на фармацевтичний ринок України нових препаратів з доведеною ефективністю, безпекою та біоеквівалентністю. Наявність новітніх лабораторій R&D, які постійно модернізуються і мають в своєму розпорядженні сучасне дослідницьке обладнання для створення і вдосконалення продуктів компанії.

Щорічно компанія виводить на ринок України в середньому по 20 нових препаратів для поточного портфеля.

2017 рік - 23 нових препаратів зареєстровано;

2018 рік - 17 нових препаратів зареєстровано;

2019 рік - 29 нових препаратів зареєстровано;

Більшості препаратам проведені клінічні дослідження, дослідження біоеквівалентності. Даний напрямок компанії активно фінансується, що дозволяє розширювати портфель препаратами з доведеною ефективністю. Це грає важливу роль в імпортозаміщенні, дозволяючи забезпечити населення доступними і в той же час ефективними аналогами зарубіжних препаратів.

Також з нових препаратів можна виділити препарати які розроблені і зареєстровані у формі таблеток шипучих. ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» - перша серед локальних компаній, які виходять на ринок України з даною лікарською формою. Її планується представити 6 лікарськими препаратами та 2-мя дієтичними добавками. Також в перспективі планується розширення лінійки таблеток шипучих.

Дані препарати є генериками, відомими в Україні та в світі (Солпадеин Актив, Панадол, АЦЦ, Упсарин упса тощо).

(в) Державне регулювання ринку

Діяльність учасників українського фармацевтичного ринку регулюється більш ніж 40 нормативно-правовими актами та супроводжується великою кількістю дозвільних процедур. Потенціальному інвестору варто заздалегідь вивчити законодавчу базу функціонування галузі з метою зниження бар'єрів для виведення нового продукту на ринок.

Основні нормативні акти, що регулюють ринок фармацевтичної продукції в Україні:

Нормативно правовий акт	Характеристика
Закон України «Про лікарські засоби» № 123/96 від 04.04.1996	Регулює правовідносини, пов'язані зі створенням, реєстрацією, виробництвом,

	контролем якості та реалізацією лікарських засобів, визначає права і обов'язки підприємств, установ, організацій і громадян, а також повноваження у цій сфері органів державної виконавчої влади та посадових осіб
Постанова КМУ «Деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення» № 333 від 25.03.2009	Визначає Національний перелік основних лікарських засобів і виробів медичного призначення, які підлягають обов'язковій державній закупівлі з боку медичних установ, а також регулює ціни на продукцію з даного списку
Постанова КМУ «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби і медичні вироби» № 955 від 17.10.2008	Встановлює гранично можливі постачальницько-збутові націнки і торгові надбавки на лікарські засоби і вироби медичного призначення, з Національного переліку, а також цінові обмеження щодо державних закупівель лікарських засобів
Постанова КМУ «Про затвердження Порядку державної реєстрації (перереєстрації) лікарських засобів і розмірів збору за їх державну реєстрацію (перереєстрацію)» № 376 від 26.05.2005	Регламентує процедуру реєстрації / перереєстрації лікарських засобів в Україні
Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Порядку проведення експертизи реєстраційних матеріалів на лікарські засоби, що направляються на державну реєстрацію (перереєстрацію), а також експертизи матеріалів про внесення змін до реєстраційних матеріалів протягом дії реєстраційного посвідчення» № 426 від 26.08.2005	Регламентує процедуру підготовки і проведення експертизи лікарських засобів в Україні

Згідно з чинним законодавством, регуляторами на ринку виступають: Міністерство охорони здоров'я України, Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, Державної підприємство «Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України».

8. Фінансові інвестиції

ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» інвестувала 2,000 тисяч євро в європейську компанію. Рішення було прийнято єдиним учасником ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» б/н від 30 серпня 2019 році. Інвестиція надасть можливість для істотного розширення ринків збуту продукції та перспективу обміну досвідом в області наукових досліджень.

Також, ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» придбала бездокументарні інвестиційні сертифікати на суму 178,803 тисяч гривень. Рішення було прийнято єдиним учасником ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» б/н від 13 грудня 2019 року.

9. Корпоративне управління

Органами управління ТОВ «Фармацевтична компанія» Здоров'я» є:

- загальні збори учасників - вищий орган управління;
- директор - виконавчий орган;
- наглядова рада - контролюючий орган.

Загальні збори учасників - є вищим органом управління, який має право приймати рішення з будь-яких питань діяльності підприємства. ТОВ "Фармацевтична компанія" Здоров'я" має одного

учасника - ТОВ "Фармацевтична група "Здоров'я", розмір вкладу якого є 100% статутного капіталу. Всі рішення приймаються одноосібно.

Інформація про органи управління

Орган управління	Структура	Персональний склад
Загальні Збори Участників	Єдиний Учасник Товариства	ТОВ "Фармацевтична група "Здоров`я"
Директор	Одноособовий виконавчий орган Товариства	Новіков Володимир Володимирович
Наглядова Рада	Наглядова рада складається із 3 членів	Голова Наглядової Ради – Доровський Олександр Вікторович Члени Наглядової Ради - Когута Олег Миколайович, Доровський Єгор Олександрович

Контроль за діяльністю підприємства здійснює Наглядова рада, яка складається з 3 осіб (членів), які призначаються рішенням Загальних зборів учасників. Наглядова рада здійснює контроль за реалізацією основних напрямів діяльності підприємства та виконання рішення Загальних зборів учасників, визначає умови оплати праці посадових осіб, загального кошторису заробітної плати працівників підприємства, попередньо розглядає заяву про вихід учасника з Товариства.

Підприємство керується кваліфікаційними вимогами до керівників, професіоналів, фахівців та технічних службовців. Дані вимоги викладені у Випуску 1 "Професії працівників, які є загальними для всіх видів економічної діяльності" (Розділ 1 "Професії керівників, професіоналів, фахівців та технічних службовців") Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженого наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 29 грудня 2004 року №336.

Політикою підприємства щодо перспектив розвитку і вдосконалення корпоративного управління є його надійність і прозорість. Підприємством регулярно проводиться зовнішній аудит для незалежної перевірки бухгалтерських документів, платіжно-розрахункової документації, податкових декларацій, а також аналізу фінансово-господарської діяльності, оцінки активів / пасивів підприємства.

10. Інші аудиторські та неаудиторські послуги

Протягом 2019 року, ПрАТ «КПМГ Аудит» надавало Компанії лише послуги обов'язкового аудиту фінансової звітності.

Протягом 2019 року ТОВ «КПМГ Україна» надавало послуги Компанії з трансфертного ціноутворення щодо контрольованих операцій, що стосуються 2018 року та що зазначалися керівництвом Компанії.